

25 Οκτωβρίου 1991

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Δ/στές]
ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΟΥΡΣΟΥΜΑ, ΑΝΗΛΙΚΟΣ ΕΚ ΞΥΛΟ-
ΦΑΓΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ, ΚΗΔΕΜΟΝΟΣ ΚΑΙ
ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΟΥΡΣΟΥΜΑ,

Εφεσείων-Ενάγων,

v.

ΕΥΡΥΠΙΔΗ ΚΩΣΤΑ ΚΟΣΜΑ (ΝΟΝΗ),

Εφεσίβλητου-Εναγομένου.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7582).

*Πολιτική Δικονομία — Δικόγραφα — Ρητή αναφορά στην αιτία αγω-
γής, αλλά ισχυριζόμενη έλλειψη λεπτομερειών — Δεν επιφέρει
απόρριψη της αγωγής.*

5 *Πολιτική Δικονομία — Δικόγραφα — Λεπτομέρειες — Πρέπει να ζη-
τηθούν από τον διάδικο — Αν δεν ζητηθούν, είναι δυνατό να προ-
σαχθεί μαρτυρία για απόδειξη ενός γενικού ισχυρισμού.*

*Πολιτική Δικονομία — Δικόγραφα — Λεπτομέρειες — Μπορεί να ζη-
τηθούν από διάδικο μόνο αναφορικά με ισχυρισμούς το βάρος της
απόδειξης των οποίων έχει ο διάδικος.*

10 *Αμέλεια — Ισχυρισμός για εφαρμογή της αρχής res ipsa loquitur ή του
άρθρου 52 του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, Κεφ. 148 (επι-
κίνδυνα αντικείμενα) — Δεν τίθεται θέμα να απαιτηθεί η παροχή
λεπτομερειών από τον διάδικο, που προβάλλει τέτοιο ισχυρισμό.*

15 *Στις 23.11.86, στη Ξυλοφάγου, ο εφεσίβλητος πυροβόλησε με
αεροβόλο τον εφεσείοντα και τον τραυμάτισε. Στην αγωγή για
αποζημιώσεις, που κίνησε ο εφεσείοντας, αναφερόταν ρητά η αμέ-
λεια σαν αιτία αγωγής (ως επίσης και η επίθεση, δυνάμει του άρ-
θρου 26 του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, Κεφ. 148), αλλά
20 στην έκθεση απαιτήσεως οι μόνες λεπτομέρειες που δίδονταν ήταν
αυτές των σωματικών βλαβών του εφεσείοντα, ενώ για την θεμε-
λίωση της αιτίας αγωγής αναφερόταν ότι ο εφεσίβλητος "διά της
χρήσεως αεροβόλου ετραυμάτισε τον ενάγοντα". Ο εφεσίβλητος
ουδέποτε ζήτησε λεπτομέρειες και δεν έφερε ένσταση στην προσα-
25 γωγή μαρτυρίας, αλλά ισχυρίστηκε ότι η αγωγή έπρεπε να απορρι-
φθεί διότι δεν είχαν δοθεί οι αναγκαίες λεπτομέρειες στην έκθεση
απαιτήσεως. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού βρήκε ότι πράγματι
η μη παροχή λεπτομερειών παρέβαινε τους κανόνες της ορθής δι-
κογραφίας, έκρινε ότι δεν μπορούσε να εξετάσει μαρτυρία που δεν*

συνήδε με τα δικόγραφα, και απέρριψε την αγωγή. Προέβη, όμως, σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική, σε καθορισμό της αποζημίωσης που θα έδιδε, αν δεν είχε κρίνει απορριπτικά την αγωγή, σε ΛΚ1.470.

Αποφασίσθηκε ότι

5

(α) Εφόσο στην έκθεση απαιτήσεως αναφερόταν ρητά η αμέλεια σαν αιτία αγωγής, η αγωγή δεν μπορούσε να απορριφθεί για μη παροχή λεπτομερειών. Το θέμα έπρεπε να είχε αντιμετωπισθεί με αίτηση για περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες.

(β) Υποχρέωση για παροχή λεπτομερειών δεν υπάρχει σε περιπτώσεις όπου το βάρος απόδειξης του συγκεκριμένου γεγονότος το φέρει η άλλη πλευρά. Κατά συνέπεια, σε περιπτώσεις όπου ο ενάγων βασίζεται στην αρχή *res ipsa loquitur* ή στο άρθρο 52 του Κεφ. 148 (επικίνδυνα αντικείμενα) δεν τίθεται θέμα λεπτομερειών.

10

(γ) Ακόμα και με την υπόθεση ότι ο εφεσίων όφειλε να είχε δώσει λεπτομέρειες, το ζήτημα είχε χάσει την όποια σημασία του εξαιτίας των χειρισμών του εφεσίβλητου και της στάσης του μέχρι και το τέλος της δίκης, δηλ. την μη υποβολή αίτησης για περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες, την καταχώρηση της υπεράσπισης όπου ειδικά αρνήθηκε ότι ήταν αμελής και την αποδοχή προσαγωγής μαρτυρίας χωρίς καμμία ένσταση.

15

20

(δ) Εφόσο το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε αξιολογήσει τη μαρτυρία και είχε προβεί σε ευρήματα, και επίσης είχε καθορίσει την αποζημίωση που θα έδιδε αν δεν είχε κρίνει απορριπτικά την αγωγή, το Εφετείο μπορούσε να διεκπεραιώσει την υπόθεση και δεν χρειαζόταν επανεκδίκαση.

25

Η έφεση επιτράπηκε με έξοδα. Εκδόθηκε απόφαση υπέρ του εφεσείοντα για ΛΚ 1.470, πλέον έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

30

Stavrinou v. Asproghenis (1985) 1 C.L.R. 341·

Fowler v. Lanning [1959] 1 All E.R. 290·

Letang v. Cooper [1964] 2 All E.R. 929·

Kemsley v. Foot and Ors [1951] 2 K.B. 34·

Fasili and Others v. "Sun boat" (1984) 1 C.L.R. 679·

35

In re Pelmaco Development Ltd. (1991) 1 A.A.A. 246·

Koulias v. Polydorides and Others (1969) 1 C.L.R. 616·

Kapatais v. The London & Lancashire Ins. Co. Ltd., 24 C.L.R. 66·

Kyriacou v. Licences and General Insurance Co. Ltd. (1969) 1 C.L.R. 505.

Tomlinson v. L.M.S. Ry Co. [1944] 1 All E.R. 537.

Manoli v. Evripidou (1968) 1 C.L.R. 90.

5 *Christodoulou v. Menikou and Others (1966) 1 C.L.R. 17.*

Makris and Others (1984) 1 C.L.R. 642.

Dean and Chapter of Chester v. Smelting Corporation Ltd. [1902] W.N. 5-85 L.T. 67.

Έφεση.

10 Έφεση από τον ενάγοντα κατά της απόφασης του
Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας (Λαούτας, Α.Ε.Δ.)
που δόθηκε στις 25 Ιανουαρίου, 1988 (Αρ. Αγωγής 1186/
87) με την οποία η αγωγή του για αποζημιώσεις λόγω
15 τραυματισμού του από τον εναγόμενο με αεροβόλο απορ-
ρίφθηκε.

N. Οικονόμου, για τον εφεσείοντα.

Γ. Παναγή, για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

20 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου
θα δώσει ο δικαστής κ. Κωνσταντινίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Δ.: Τις πρωίνες ώρες της 23 Νο-
εμβρίου 1986 στην Ξυλοφάγου, ο εφεσίβλητος πυροβόλησε
με αεροβόλο και τραυμάτισε τον εφεσείοντα. Ο εφεσείων
διεκδίκησε αποζημιώσεις.

25 Στην έκθεση απαιτήσεως η διατύπωση των όσων σχετί-
ζονταν με τα γεγονότα που συνδέονταν με το αγωγίμο δι-
καίωμα του εφεσείοντα έγινε με τρόπο λακωνικό. Πέρα
από την επίκληση διαζευκτικών αιτιών αγωγής, σημειώνε-
ται μόνο ότι ο εφεσίβλητος "δια της χρήσεως αεροβόλου
30 ετραυμάτισε τον ενάγοντα με συνέπεια ούτος να υποστεί
σημαντικές βλάβες και απώλειες και να ζημιωθεί". Από

τις λεπτομέρειες των σωματικών βλαβών του εφεσείοντα που ήταν οι μόνες λεπτομέρειες που περιλήφθηκαν στην έκθεση απαιτήσεως, προκύπτει, έστω έμμεσα, πως ο τραυματισμός του εφεσείοντα έγινε από σφαιρίδιο.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο διέκρινε στην έκθεση απαιτήσεως δυο διαζευκτικές αιτίες αγωγής. Εκείνη του εκ προθέσεως τραυματισμού που σύμφωνα με την απόφαση ανάγεται στο αστικό αδίκημα της επίθεσης κατά το άρθρο 26 του περι Αστικών Αδικημάτων Νόμου Κεφ. 148 και εκείνη της αμέλειας στην οποία η έκθεση απαιτήσεως αναφέρεται ρητά. Οι διάδικοι δεν έχουν αμφισβητήσει ενώπιον μας την ορθότητα αυτής της ταξινόμησης και το ζήτημα αυτό δε θα μας απασχολήσει.

Σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, η επίκληση του αστικού αδικήματος της επίθεσης, με τον τρόπο που έγινε, προϋπόθετε απόδειξη πως στόχος του εφεσίβλητου, τη στιγμή που πυροβολούσε, ήταν ο εφεσείων. Ούτε αυτή η προσέγγιση αποτέλεσε αντικείμενο των λόγων της έφεσης και δεν χρειάζεται να ασχοληθούμε με όσα θα μπορούσαν να σχετίζονται με την υποκειμενική υπόσταση του αστικού αδικήματος της επίθεσης. Το πρωτόδικο δικαστήριο αξιολόγησε τη μαρτυρία και με βάση τα ευρήματά του κατ'άληξε πως, ως πραγματικό γεγονός, ο εφεσίβλητος δε σήμαδεψε τον εφεσείοντα αλλά το φανάρι της μοτοσυκλέτας του και πως δεν είχε πρόθεση να τον τραυματίσει. Συνεπώς, σύμφωνα με την απόφαση, δεν αποδείχθηκε η επίθεση.

Παρά το γεγονός ότι υποστηρίχθηκε με τους λόγους της έφεσης πως εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο κατ'άληξε πως δεν αποδείχθηκε πρόθεση, δεν αναπτύχθηκε ενώπιον μας οποιαδήποτε σχετική επιχειρηματολογία. Δεν έγινε εισήγηση ως προς οποιασδήποτε μορφής εσφαλμένη νομική καθοδήγηση ούτε παραπεφθήκαμε σε κάτι που θα μπορούσε να δείξει ότι η πρωτόδικη απόφαση στο σημείο αυτό ήταν λανθασμένη. Το γεγονός ότι ο πρωτόδικος δικαστής δέχθηκε τη μαρτυρία του εφεσίβλητου και απόρριψε τη μαρτυρία του εφεσείοντα δεν έχει καν γίνει αντικεί-

μενο λόγου έφεσης.

5 Ο λόγος της έφεσης που αναφέρεται στο μέρος της απόφασης του Δικαστηρίου σχετικά με την αποτυχία του εφεσείοντα να αποδείξει ότι υπήρξε το θύμα του αστικού αδικήματος της επίθεσης αποτυγχάνει.

10 Το κεντρικό σημείο της επιχειρηματολογίας του δικηγόρου του εφεσείοντα ήταν ο χειρισμός που έγινε από το πρωτόδικο Δικαστήριο αναφορικά με την αμέλεια ως δια-
15 ζευκτική αιτία αγωγής. Το πρωτόδικο Δικαστήριο μετά την αναφορά στο αστικό αδίκημα της επίθεσης σημείωσε τα ακόλουθα:

15 "Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η θεραπεία στην οποία δικαιούται ο ενάγοντας θα έπρεπε να εδράζεται στην αμέλεια. Αυτός ο ισχυρισμός υπάρχει στην έκθεση απαιτήσεως. Εκεί αναφέρεται ότι ο τραυματισμός προήλθε λόγω αμέλειας του εναγομένου. Είναι όμως νομολογιακά αποδεκτό ότι δεν είναι αρκετό να αναφερθεί στα δικόγραφα ότι ο εναγόμενος ενήργησε με αμέλεια και προκάλεσε στον ενάγοντα ζημιά.
20 Θα πρέπει να καθοριστούν τέτοια γεγονότα που να υποδηλούν ότι η ισχυριζόμενη αμέλεια συνίστατο στην καταστρατήγηση του καθήκοντος που όφειλε στον ενάγοντα. Δεν συμφωνώ με τη θέση του δικηγόρου του ενάγοντα ότι η παρούσα υπόθεση δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις που υπάρχει υποχρέωση να δίδονται
25 λεπτομέρειες στα δικόγραφα. Υποστήριξε πως τέτοιες λεπτομέρειες δίδονται εάν και εφόσον ζητηθούν. Όπως είπα και προηγουμένως τέτοιος ισχυρισμός δεν είναι βάσιμος. Ο ενάγοντας παρέβη τους κανόνες της ορθής
30 δικογραφίας και εφόσο η παρατυπία αυτή δεν διορθώθηκε με την πρόπυσα διαδικασία δηλ, με την τροποποίηση, το Δικαστήριο αδυνατεί να αξιολογήσει μαρτυρία που μπορεί να υπάρχει αλλά δεν συνάδει με τα δικόγραφα. (Βλέπε *Stavrinou ν. Asproghenis* (1985) 1
35 CLR 341). Όπως είναι διατυπωμένη η έκθεση απαιτήσεως στην παρούσα της μορφή, το Δικαστήριο, δεν έχει άλλη εκλογή, παρά τη συμπάθεια προς τον ενάγοντα,

να απορρίψει την αγωγή."

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υποστήριξε ενώπιον μας, όπως και πρωτόδικα, πως με βάση την υπόθεση *Fowler v. Lanning* [1959] 1 All E.R. 290* δεν υπήρχε διέξοδος άλλη από την απόρριψη της αγωγής. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε. Στην υπόθεση *Fowler v. Lanning* ο μόνος ισχυρισμός που περιεχόταν στην Έκθεση Απαιτήσεως ήταν η φράση "ο εναγόμενος πυροβόλησε τον ενάγοντα". Ο εναγόμενος, με την υπεράσπισή του, έθεσε θέμα ανυπαρξίας αιτίας αγωγής και το ζήτημα συζητήθηκε ως προκαταρκτικό νομικό σημείο. Εφόσον δεν προβαλλόταν ισχυρισμός για ύπαρξη πρόθεσης εκ μέρους του εναγομένου και δε γινόταν αναφορά στην αμέλεια ως αιτίας αγωγής και ταυτόχρονα δεν εξειδικεύονταν γεγονότα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι εγείρουν θέμα αμέλειας έστω και αν δεν είχε χρησιμοποιηθεί ο όρος, αποφασίστηκε πως η έκθεση απαιτήσεως δεν αποκάλυπτε αιτία αγωγής. Παρεμβάλλουμε πως το αποτέλεσμα της διαδικασίας δεν ήταν η απόρριψη της αγωγής. Το Δικαστήριο περιορίστηκε στην παραχώρηση άδειας για τροποποίηση της εκθέσεως απαιτήσεως.

Η διαφορά της πιο πάνω υπόθεσης με την παρούσα είναι φανερή. Στην παρούσα υπόθεση, η έκθεση απαιτήσεως πέρα από τον ισχυρισμό για τραυματισμό του εφεσείοντα με αεροβόλο που χρησιμοποίησε ο εναγόμενος, ρητά καταλογίζει στον εναγόμενο αμέλεια. Θα προσθέταμε εδώ πως η διάγνωση πως η έκθεση απαιτήσεως δεν αποκαλύπτει αιτία αγωγής και η απόφαση για παραμερισμό της δικαιολογείται μόνο σε καθαρές και φανερές περιπτώσεις και εφόσο κρίνεται ότι το δικόγραφο είναι αναντίλεκτα ανυπόστατο. (Βλ. *Kemsley v. Foot and Ors* [1951] 2 K.B. 34 - 1952 Appeal Cases 437, *Fasili and others v. "Sun Boat"* (1984) 1 CLR 679, *In Re Pelmaco Development Ltd* (1991) 1 A.A.Δ. 246.

*Βλ. επίσης *Letang v. Cooper* [1964] 2 All ER 929.

Όμως, όπως σαφώς προκύπτει από την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, και δεν έχει αμφισβητηθεί η ορθότητά της από τον εφεσίβλητο, η αγωγή δεν απορρίφθηκε επειδή ο εφεσείων δεν επικαλείτο την αμέλεια ως αιτία .
 5 Το πρωτόδικο Δικαστήριο επισήμανε τη διαφορά μεταξύ της παρούσας υπόθεσης και της *Fowler v. Lanning* (ανωτέρω) και δέχθηκε πως εγειρόταν ως επίδικο το ζήτημα της αμέλειας αφού γινόταν ρητή αναφορά σ' αυτή στην έκθεση απαιτήσεως. Απόρριψε την αγωγή γιατί η αναφορά στην
 10 αμέλεια δεν συνοδευόταν από τις αναγκαίες λεπτομέρειες.

Προκύπτει πως το πρωτόδικο Δικαστήριο εξομείωσε τις επιπτώσεις από την έλλειψη λεπτομερειών με εκείνες από την ανυπαρξία αιτίας αγωγής. Η απόρριψη της αγωγής ήταν συνέπεια της αντίληψης πως η έλλειψη λεπτομερειών ήταν μοιραία για την τύχη της αγωγής παρά το γεγονός ότι, όπως αναφέρθηκε στο Πρωτόδικο Δικαστήριο, εγειρόταν ως επίδικο το θέμα της αμέλειας. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με αυτή την προσέγγιση. Η παροχή λεπτομερειών προϋποθέτει την ύπαρξη αιτίας αγωγής ως το
 15 αναγκαίο υπόβαθρο για την στήριξη μιας απαίτησης. (Βλ. *Bullen and Leake* 12η έκδοση σελ. 112 - 113.) Αντί άλλης ανάλυσης, θα παραπέμψουμε στη χαρακτηριστική περίπτωση της υπόθεσης *Fasili and others v. "Sun boat"* (ανωτέρω). Στην υπόθεση εκείνη είχε υποβληθεί αίτηση για απόρριψη της αγωγής, μεταξύ άλλων, και επειδή δεν περιέχονταν στο δικόγραφο αναγκαίες λεπτομέρειες. Αποφασίστηκε πως εφόσο αποκαλυπτόταν αιτία αγωγής, το ελάττωμα της μή εξειδίκευσης λεπτομερειών δεν μπορούσε να αντιμετωπιστεί με αίτηση για απόρριψη αλλά με αίτηση για περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες.
 20
 25
 30

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα υποστήριξε πως στην πραγματικότητα ο εφεσείων δεν είχε καν υποχρέωση να δώσει λεπτομέρειες στην υπόθεση αυτή. Εισηγήθηκε ότι η υποχρέωση για παροχή λεπτομερειών είναι συνάρτηση με το ζήτημα του βάρους της απόδειξης. Τίθεται θέμα λεπτομερειών μόνο σε σχέση με θέματα τα οποία ο ενάγων οφείλει να αποδείξει αν πρόκειται να πετύχει. Στην παρούσα υπόθεση, εξήγησε, ενόψει των ισχυρισμών του ενάγοντα που περιέχονταν στην έκθεση απαιτήσεως, θα έπρεπε να
 35

θεωρηθεί ότι το βάρος της απόδειξης ήταν στους ώμους του εναγομένου κατ' εφαρμογή είτε του άρθρου 52 του Κεφ. 148 που αναφέρεται στο θέμα σε σχέση με ζημιά που προκαλείται από επικίνδυνο αντικείμενο όπως πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι το αεροβόλο είτε του άρθρου 55 του ίδιου νόμου που ενσωματώνει την αρχή *res ipsa loquitur*. 5

Η θεωρητική βάση της εισήγησης είναι ορθή. Το θεμελιωμένο από τη νομολογία* πως η επίκληση του αστικού αδικήματος της αμέλειας πρέπει να συνοδεύεται από λεπτομέρειες, είναι συνέπεια του γεγονότος ότι, γενικά, εκείνος που επικαλείται την αμέλεια οφείλει και να την αποδείξει. Ακολουθεί πως δεν δικαιολογείται να τίθεται θέμα λεπτομερειών που θα πρέπει να δώσει ο ενάγωντας όταν το βάρος της απόδειξης της έλλειψης αμέλειας το επωμίζεται ο εναγόμενος. Επισημαίνεται πως στις περιπτώσεις που ο ενάγων επικαλείται την αρχή *res ipsa loquitur* θα ήταν εντελώς μάταιο να αναμένεται από αυτόν να εξειδικεύσει λεπτομέρειες αμέλειας όταν, σύμφωνα με την υπόθεσή του, τα γεγονότα δεν βρίσκονται στη σφαίρα της δικής του γνώσης. Βλ. *Bullen and Leake* (ανωτέρω) σελ. 683 κ.επ., *Fowler v. Lanning* (ανωτέρω), *Andreas S. Kapatais v. The London & Lancashire Ins. Co. Ltd.*, 24 C.L.R. 66, *Charalambos Kyriakou v. Licences & General Insurance Co. Ltd* (1969) 1 C.L.R. 505, *Speiser on Res Ipsa Loquitur* σελ. 158, κ.επ., Δ.19 κ. 23 των Κανονισμών περι Πολιτικής Δικονομίας. 10
15
20
25

Έχομε όμως αναφερθεί μόνο στη θεωρητική βάση της εισήγησης του δικηγόρου του εφεσεύοντα γιατί, έχοντας υπόψη τα περιστατικά της υπόθεσης, θα ήταν πλεονασματικό να εξετάσουμε αν η έκθεση απαιτήσεως περιείχε το υπόβαθρο των γεγονότων η απόδειξη των οποίων θα θεμελίωνε ευθύνη του εφεσίβλητου εξ αμελείας εκτός αν εκείνος αποδείκνυε το αντίθετο. Και με την υπόθεση ότι ο εφεσεύων θα έπρεπε να είχε συμπεριλάβει λεπτομέρειες 30

**Bullen and Leake* 12η έκδοση σελ. 122, *Petros Koulias v. Ioannis Chr. Polydorides and others* (1969) 1 CLR 616.

της κατ' ισχυρισμόν αμέλειας του εφεσίβλητου, το ζήτημα είχε οριστικά χάσει την όποια σημασία του εξαιτίας των χειρισμών του εφεσίβλητου και της στάσης του μέχρι και το τέλος της δίκης. Ο Εφεσίβλητος κάθε άλλο παρά αισθάνθηκε πως χρειαζόνταν οποιοσδήποτε λεπτομέρειες. Καταχώρισε την υπέρσπισή του ειδικά αρνούμενος ότι υπήρξε αμελής και έδωσε την εκδοχή του ως προς την εξέλιξη των γεγονότων. Ήταν έξω από κάθε λογική στο τέλος της ακρόασης και αφού προσάχθηκε μαρτυρία και από τις δυο πλευρές χωρίς οποιαδήποτε ένσταση, να προβάλλει τον όψιμο ισχυρισμό οτι βρέθηκε μπροστά σε οποιαδήποτε έκπληξη είτε ότι επηρεάστηκε με οποιοδήποτε τρόπο επειδή η έκθεση απαιτήσεως δεν περιείχε λεπτομέρειες. Πολύ λιγότερο να αξιώνει την απόρριψη της αγωγής για το λόγο αυτό. Υπάρχουν στη νομολογία περιπτώσεις που ανάλογοι χειρισμοί διαδίκου θεωρήθηκαν ότι δεν άφηναν περιθώρια για εκ των υστέρων εισήγηση πως οι γραπτές προτάσεις δεν περιείχαν, όχι απλώς λεπτομέρειες αλλά και συγκεκριμένο επίδικο θέμα. (Βλ. *Tomlinson v. L.M.S. Ry Co* [1944] 1 All ER 537, *Evripides K. Manoli v. Kypros Evripidou* (1968) 1 C.L.R. 90, *Tessi Christodoulou v. Nicos Savva Menikou and others* (1966) 1 C.L.R. 17, *Makri v. Makris and others* (1984) 1 C.L.R. 642).

Όμως είναι και ειδικά θεμελιωμένο ότι ο διάδικος που παραλείπει να υποβάλει αίτηση για λεπτομέρειες θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί από αυτές έτσι που να μη μπορεί κατά τη δίκη να αποκλείσει την εισαγωγή μαρτυρίας προς υποστήριξη κάποιου γενικού ισχυρισμού. (Βλ. *Dean and Chapter of Chester v. Smelting Corporation Ltd* [1902] W.N.5 - 85 L.T. 67, *Bullen and Leake* (ανωτέρω) σελ. 114, *Annual Practice 1958* σελ. 460 *Annual Practice 1988* Τόμος I σελ. 287.

Για τους πιο πάνω λόγους, η καθοδήγηση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς τις αρχές που διέπουν το θέμα ήταν λανθασμένη και η απόφασή του πρέπει να παραμεριστεί. Το πρωτόδικο Δικαστήριο όφειλε να είχε αποφασίσει και σε σχέση με την αμέλεια που ήταν και αυτή επίδικο θέμα.

Εγείρεται ζήτημα ως προς το κατά πόσο η παράλειψη του πρωτόδικου Δικαστηρίου πρέπει να οδηγήσει σε διαταγή για επανεκδίκαση. Κάτω από τις συνθήκες της παρούσας υπόθεσης κρίνουμε ότι αυτό αντενδείκνυται. Το πρωτόδικο Δικαστήριο αξιολόγησε τη μαρτυρία και κατάληξε σε συγκεκριμένο εύρημα ως προς τα γεγονότα. Εκείνο που είχε απομείνει ήταν η εξαγωγή του αναγκαίου συμπεράσματος πάνω στη βάση των γεγονότων εκείνων. Το εφετείο έχει την ίδια δυνατότητα με το πρωτόδικο Δικαστήριο να εξάξει τα αναγκαία συμπεράσματα πάνω στη βάση των πρωτογενών γεγονότων και αυτό θα πράξουμε. 5 10

Με βάση τους ισχυρισμούς του ίδιου του εφεσίβλητου, τα γεγονότα που οδήγησαν στον τραυματισμό του εφεσείοντα όπως τα συνόψισε το πρωτόδικο Δικαστήριο, ήταν τα ακόλουθα: 15

"Μετά από την καταδίωξη του φίλου του (του εφεσίβλητου) από τους άγνωστους μοτοσυκλετιστές ο εναγόμενος (εφεσίβλητος) μπήκε στο σπίτι του και αφού πήρε το αεροβόλο επέστρεψε και κάτω από τη σύγχιση και αναστάτωση πυροβόλησε κατά της μοτοσυκλέτας του ενάγοντα με σκοπό να τον εκφοβίση, σηματοδύοντας το εμπρόσθιο φανάρι. Όπως υπάρχει μαρτυρία την οποία αποδέχομαι τη στιγμή εκείνη επικρατούσε σκοτάδι." 20

Κάτω από αυτές τις συνθήκες το αναλόφευκτο συμπέρασμα είναι πως ο εφεσίβλητος υπήρξε αμελής. Με τον εφεσείοντα πάνω στη μοτοσυκλέτα, ήταν εντελώς ασύνετο για τον εφεσίβλητο να πυροβολήσει και μάλιστα μέσα στο σκοτάδι, στοχεύοντας το φανάρι της μοτοσυκλέτας. 25

Το πρωτόδικο Δικαστήριο παρά την απόφαση του για απόρριψη της αγωγής, ορθά καθόρισε το ύψος των ειδικών και γενικών αποζημιώσεων στις οποίες θα edικαιούτο ο εφεσείων αν πετύχαινε. Το συνολικό ποσό ανέρχεται σε £1.470. Δεν έχει αμφισβητηθεί η ορθότητα αυτού του υπολογισμού και εκείνο που απομένει είναι η έκδοση από μας της ανάλογης απόφασης. 30 35

5 Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίζεται. Εκδίδεται απόφαση υπέρ του εφεσείοντα και εναντίον του εφεσίβλητου για £1.470. Τα έξοδα της πρωτόδικης διαδικασίας και αυτής ενώπιον μας επιδικάζονται υπέρ του εφεσείοντα και εναντίον του εφεσίβλητου.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.